

Scris de newsreporter pe 05 decembrie 2021, 12:24

Sfantul Nicolae - Traditii si istorii

Povestea sfantului Nicolae este o combinatie de istorie si mit, de generozitate si violenta si de deznadejde transformata in speranta. Putini sfinti au fost atat de iubiti si putini poarta atat de multe traditii, credinte si legende. In articol puteti citi despre viata sfantului, despre cum s-a "nascut Mos Nicolae si ajutoarele sale si despre diverse obiceiuri din Europa si despre cum l-au primit romanii pe sfantul celebru pentru generozitatea sa si pentru puternicul simt al dreptatii, scrie HotNews.

image-2021-12-3-25220418-46-cadouri-nicolae.jpg

Informatia pe scurt:

- Sfantul Nicolae s-a nascut in localitatea Patara (Turcia de azi) in anul 280 si a trecut la cele vesnice in anul 343. Este cunoscut drept ocrotitor al celor acuzati pe nedrept, al comerciantilor si al calatorilor, al fetelor nemaritate si al mirenelor si, in mod special, al copiilor. I se atribuie mai multe minuni.
- Sfantul Nicolae este printre cei mai iubiti sfinti in Romania, iar traditia spune ca apare pe un cal alb, pazeste Soarele si ii apara pe corabieri si pe soldati.
- Una dintre cele mai celebre legende despre viata sfantului spune ca acesta i-a dat unui om trei pungii cu galbeni, ca sa aiba fetele lui zestre, sa se poata casatori. Se spune ca sfantul,

aflandu-le durerea, le-a aruncat fiecareia pe geam, intr-o noapte, cate un saculet de bani, care a cazut fie in ciorapii pusi la uscat, fie in ghete.

- in multe parti din Europa sfantul a scazut in importanta dupa anul 1500, dar prezenta lui a ramas vie in Olanda unde s-a mentinut traditia lui "Sinterklaas". in ziua sfantului sunt parade si sarbatori, iar Sinterklaas vine calare pe cal, imbracat intr-o roba episcopala rosie si cu o mitra in mana. Ajutorul sau, Petru cel Negru, a fost un personaj foarte controversat in ultimii ani, fiind considerat rasist.
- in traditia mai multor tari sfantul Nicolae este insotit de un personaj pozna sau de-a dreptul malefic. Acest personaj ii pedepseste pe copiii obraznici cu nuielusa si, in loc sa-i bucure cu fructe, ciocolata, fursecuri sau prajituri, le da pietre sau carbuni sau ii atinge cu nuielusa.

Sfantul Nicolae in traditia romaneasca

Multe obiceiuri si traditii sunt legate de Sf Nicolae, multe avand ca tema generozitatea si victoria binelui asupra raului.

Iata ce scrie Ion Ghinoiu in cartea "Calendarul taranului roman - zile si mituri"

"Divinitatea din generatia sfintilor - mosi care a preluat numele si data de celebrare a sfantului Nicolae din calendarul crestin este numita in calendarul popular Sannicoara (Transilvania), Mos Nicolae (Muntenia), Sfantul Nicolae a fost un personaj real: episcop din Myra, mort probabil in anul 343, aparator al dreptei credinte in Iisus".

Cum este infatisat in traditia populara? Apare uneori pe un cal alb, aluzie la prima zapada de decembrie, pazeste Soarele care incearca sa se refugieze pe langa el catre tinuturile de miazanoapte pentru a lasa lumea fara lumina si caldura. Este sfant patron al corabierilor, pe care ii salveaza de la inec, dar apare si soldatii in razboaie si de aceea multi il invocau in timpul luptelor. Era invocat si de vaduve, de orfani si de fetele care voiau sa se marite, dar cel mai cunoscut este pentru faptul ca aduce cadouri in noaptea de 5 spre 6 decembrie si pedepseste copiii lenesi sau neascultatori.

Sfantul are mare trecere pe langa Dumnezeu si este asezat la "masa imparateasca".

"De ziua lui se fac vraji, farmece si pronosticuri meteorologice, se pun crengute de pomi fructiferi (mar, par, cires, prun), in apa, la caldura camerei, pentru a fi in florite pana la Anul Nou, cand se aprecia rodul livezilor si erau folosite ca sorcova. Sarbatoarea de pe 6 decembrie prefigura victoria binelui asupra raului, a luminii asupra intunericului. in comparatie cu alti sfinti crestini, Mos Nicolae are mare trecere pe langa Dumnezeu: cand se deschide cerul la miezul noptii de Craciun, el ar fi vazut stand la masa imparateasca chiar langa Dumnezeu", scrie Ion Ghinoiu, care citeaza legende din Moldova si Bucovina.

Una dintre legendele bizare este legata de statutul de patron al corabierilor, fiindca spune ca Sf Nicolae salveaza oamenii pe care Maica Domnului ar vrea sa-i inece. "Astfel, in unele legende si credinte, Sf Nicolae, patron al corabierilor, salveaza oamenii de la inec, Maica Domnului ii ineca

: "Cei inecati sunt ai Maicii Domnului, sunt norodul ei pe cea lume. Ea se bucura cand cineva se ineaca; pe cei in pericol ii trage in apa sa se inece. Niciodata cand mergi la o apa sa nu te rogi la Maica Domnului ca sa-ti ajute, ca-i rau, sa te rogi la sfantul Nicolae", mai scrie Ion Ghinoiu.

Sfantul Nicolae - Viata, minunile, suferinta si legenda

in unele tari este sarbatorit pe 5 decembrie, in cele mai multe pe 6 decembrie, iar Nicolae este sfantul patron al Greciei si Rusiei, fiind vestit pentru generozitatea sa.

Sfantul Nicolae, ierarhul din localitatea Mira (Myra), este cel mai cunoscut si iubit sfant al Bisericii Ortodoxe. Nascut in jurul anului 280, in localitatea Patara (in provincia Lichia, din partea asiatica a Turciei de astazi), si a trecut la cele vesnice in anul 343, in localitatea Myra (in prezent Kocademre, Turcia), acest sfant ierarh s-a facut pe sine chip al smereniei si al saraciei. Este cunoscut drept ocrotitor al celor acuzati pe nedrept, al comerciantilor si al calatorilor, al fetelor nemaritate si al miresei si, in mod special, al copiilor.

A studiat la cele mai bune scoli, unde s-a remarcat prin inteligenta, iar in bisericile in care intra, uimea pe toti prin blandete si noblete sufleteasca.

intrucat unchiul sau era episcop la Patara, Nicolae a stat o vreme la manastirea de acolo, unde a devenit preot.

Despre Sfantul Nicolae se spune ca, ajuns arhiepiscop, se ingrijea si de sufletele, dar si de nevoile trupesti ale locuitorilor din Myra. Umbla nestiut prin cetate si le daruia cele necesare pe furis.

Una dintre cele mai cunoscute legende despre Mos Nicolae este povestea celor trei fete sarace, care neavand zestre, nu se puteau casatori si urmau sa fie vandute de tatal lor unor barbati instariti. Legenda spune ca Sfantul Nicolae, aflandu-le durerea, le-a aruncat fiecareia pe geam, intr-o noapte, cate un saculet de bani, care a cazut fie in ciorapii pusi la uscat, fie in ghete. De aici provine obiceiul ca darurile de Mos Nicolae sa fie puse in ghete.

De aceea, ziua Sfantului Nicolae se mai numeste, prin unele tinuturi, Craciunul Copiilor. Seara, in ajun, copiii isi curata ghetele, in care vor primi daruri marunte: ciocolata, bomboane, fructe de iarna (portocale, mandarine, curmale si smochine), uneori haine si jucarii. Darurile mult visate, mai costisitoare, le vor fi date de Craciun, sub pom, in seara de 24 decembrie.

O legenda extrem de cunoscuta in Evul Mediu a fost cea despre hangiul care a stat de vorba cu doi baieti care i-au cerut gazduire, fiind in drum spre Atena. Vazand ca cei doi au aur, hangiul i-a omorat in timp ce dormeau si le-a pus trupurile intr-un butoi cu saramura. Sfantul Nicolae nu doar ca a aflat de crima, dar a mers la han si i-a inviat pe cei doi baieti. De la aceasta poveste a pornit traditia de protector al copiilor.

Sfantul a aparat cu putere doctrina bisericeasca in timpul Marii Persecutii din anul 303 cand Bibliile au fost arse si preotii au fost fortati sa-si renege credinta. Nicolae a stat ani buni in inchisoare pana cand persecutiile s-au incheiat in anul 313, dupa Edictul de la Milano (Mediolanum).

Sfantul Nicolae a facut minuni chiar din timpul vietii sale. in timpul calatoriei spre Tara Sfanta, o furtuna puternica i-a speriat pe cei din corabie, dar Nicolae i-a indemnat pe toti sa se roage lui Dumnezeu, iar furtuna s-a oprit.

Tot atunci, Sfantul Nicolae a inviat un tanar corabier care cazuse de pe catarg si se inecase. De asemenea, in Alexandria, Sfantul Nicolae a vindecat multi bolnavi si oameni posedati de Diavol.

El a salvat cetatea Myra de foamete, aratandu-se in vis unui negustor italian pe care l-a indemnat sa vina sa-si vanda graul acolo.

Moastele Sfantului Nicolae sunt pastrate la Catedrala din Bari, in Italia (Basilica di San Nicola) La biserica Sfantul Gheorghe Nou din Bucuresti se afla o parte din moastele Sfantului Nicolae si foarte multe lacasuri de cult poarta numele Sfantului Nicolae.

Sfantul Nicolae, o scurta istorie europeana

Sf Nicolae a fost venerat pe scara larga in Europa medievala pentru generozitatea sa, dar si pentru ca a fost sfant - protector pentru atat de multe categorii de persoane. Se spune ca in secolul 11, cativa marinari italieni i-au furat moastele din zona Turciei se azi si le-au dus la Bari, in Italia.

Sfantul a fost celebrat intre 1200 si 1500 pe scara larga in Europa. Nicolae era sfantul care aducea cadouri si era sarbatorit pe 6 decembrie. Sfantului oarecum mai strict i s-au adaugat traditii de la alte zeitati europene, cum ar fi nordicul Odin si Saturn de la romani, astfel ca a "capatat" barba alba si puterea de a zbura.

Dar dupa aparitia Reformei Protestante - care nu incuraja celebrarea sfintilor - traditiile legate de Sf Nicolae au disparut in multe parti ale Europei de Nord. Faptul ca imaginea sfantului Nicolae s-a estompat a dus la aparitia unei probleme: cine sa fie personajul magic care duce copiilor cadouri. in unele cazuri locul a fost luat de pruncul Iisus si data a fost mutata de pe 6 pe 25 decembrie, dar ramanea o problema: povestea nu se lega, un prunc nu are puterea sa duca multe cadouri si nici nu poate sa-i sperie pe copiii care au fost cuminti.

Din aceasta nevoie, in mitologia germanica au aparut figuri precum Ru-klaus, Aschenklas si Pelznickel care erau mari si demonice, pentru a-i determina pe copii sa fie cuminti, in caz contrar venind pedepse, nu cadouri.

Prezenta lui Sf Nicolae a ramas vie in Olanda unde s-a mentinut traditia lui "Sinterklaas". in ziua sfantului sunt parade si sarbatori, iar Sinterklaas vine calare pe cal, imbracat intr-o roba episcopala rosie si cu o mitra in mana. Copiii isi pregateau de cu seara incaltarile, iar dimineata gaseau mici cadouri simbolice.

si in prezent in Europa de Nord, in zona Tarilor de Jos si in Germania de Sf Nicolae copiii primesc fursecuri speciale, bomboane sau mici cadouri, fie in ghetute, in sosete, pe farfurii sau chiar sub perna. in unele zone copiii ii scriu scrisori lui Mos Nicolae si lasa morcovi sau mere in iarba pentru magarii sau caii mosului. Printre micile cadouri date copiilor in tarile din nord se numara portocalele, monezile din ciocolata si acadelele in forma de toiag.

Foarte controversat este personajul care-l acompaniaza pe Mos la sarbatorile din Olanda, Petru cel Negru (Zwarte Piet) care este un om care isi vopseste fata in negru si are buzele rosii, ajutandu-l pe Mos Nicolae sa distribuie dulciuri copiilor cuminti, dar si bucati de carbune, cartofi si nuielese celor care nu au fost cuminti. Zwarte Piet era prezentat fie ca un sclav negru eliberat, fie ca maur (arab).

Zwarte Piet a fost in ultimul deceniu o traditie tot mai controversata in Olanda, fiind considerata de foarte multi ca fiind o traditie rasista. Anul trecut controversa a ajuns si la premierul olandez Mark Rutte care si-a schimbat opinia, spunand ca traditia va disparea cu timpul, dupa ce in trecut spusese ca nu era o problema cu Petru cel Negru.

Olandezii au dus traditia sarbatoririi lui "Sinterklaas" in secolul 17 in coloniile din America de Nord - New Amsterdam a fost prima denumire a orasului New York. si in America traditia a suferit transformari si a devenit Santa Claus prin combinarea legendei lui Sf Nicolae ca om bun si generos si legende vikinge in care un magician rasplatea copiii buni si ii pedepsea pe cei obraznici.

Traditii in cateva tari europene

in traditiile mai multor tari sfantul Nicolae este insotit de un personaj poznas sau de-a dreptul malefic. in Franta este insotit de Pere Fouettard (Mos Nuieleusa) despre care legenda spune ca a incercat sa gateasca trei copii intr-un butoi cu saramura si se spune ca ii atinge cu nuieleusa pe copiii care nu au fost cuminti si le da bucati de carbune. Copiii din Franta lasa pentru Mos Nicolae un pahar cu vin, iar pentru magarusul lui, morcovi si zahar. in noaptea de 5 spre 6 decembrie, ei primesc ciocolata, turta dulce, fructe si trimit scrisori rudelor pentru a le ura sarbatori fericite

in Germania sfantul are un ajutor - servitor pe nume Knecht Ruprecht care le dadea bete, pietre sau carbuni copiilor care nu stiau rugaciunile. in Germania, imaginea lui Mos Nicolae este a unui batran ce poarta un sac in spate si o nuieleusa in mana. Daca n-au fost cuminti, copiii primesc nuieleuse, cartofi sau carbuni. in unele regiuni din Germania, copiii se costumeaza in Mos Nicolae si colinda la casele vecine, pentru a primi dulciuri.

in Europa Centrala mosul are un insotitor pe nume Krampus, o figura descrisa drept jumătate capra, jumătate demon, Krampus, spun legendele, vine impreuna cu Mosul si ii pedepseste pe copiii care nu au fost cuminti, lovindu-i cu nuiaua. in Europa Centrala, dar si in SUA, in noaptea de 5 spre 6 decembrie se organizeaza sarbatori cu focuri si costume numite Krampusnacht.

inaintea zilei de Sfantul Nicolae (Szent Mikulás), copiii din Ungaria isi lustruiesc pantofii cei mai buni si ii aseaza pe un pervaz pentru a primi daruri de la mos. Dimineata, ei gasesc in pantofi bomboane, portocale, nuci, mere sau ciocolata. Copiii obraznici primesc nuiele aurii si linguri de lemn.

Mos Nicolae este foarte iubit de copiii din Austria, care-l stiu ca pe un batran invesmantat asemenea unui episcop, cu o carte mare in care ingerii au scris toate faptele celor mici si calatorind alaturi de Krampus, care tine in mana o nuia destinata micutilor care nu au fost cuminti.

Mos Nicolae este o personalitate extrem de divinizata si respectata si in Polonia. imbracat in haine episcopale si purtand bastonul specific, se crede ca el coboara din ceruri cu ajutorul unui inger si colinda intreaga tara pe jos sau purtat intr-o trasura trasa de un cal alb. Mos Nicolae intra in case si asculta rugamintile copiilor. El ii cearta sau ii lauda si le daruieste apoi icoane, mere rosii, portocale si "pierniki" (prajiturele sfinte, facute cu miere si mirodenii). Uneori, el lasa darurile sub pernele copiilor care dorm sau le pune in ghete.

[HotNews](#)

ADRESA: <http://crct.ro/nyOv>